

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések ár sz a b á s szerint vételnek fel.

II. évfolyam. 45 szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 k. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Vasárnap, február 23.

Lukácsék fölülről bukznak.

Mi egyelőre még csak ott tartunk, hogy fölháborodásunkban elítéljük és utáljuk a korrupciós kormányzatot, amely ma Lukács László nevét viseli. Mi egyelőre fölháborodásunkban érezzük a pusztító erőt, tudjuk, pusztulniok kell, de ott áll Lukács mellett a munkapárt, amely undorodik a körülötte terjengő, átható büztől, de nem mozdul helyéről mindaddig, amíg az új napot, az új ur fejét fölemelkedni nem látja a bécsi horizonton.

Igy állunk mi. Ezek az elszánt legények az orrnak tüneményes érzéketlenségével rendelkeznek. A maguk nyomorult, rongyos kis egzisztenciájáért, a maguk nagyon kis sóúgyeik miatt tűrik a rohadást, amely — fejtől büdösödve a hal — terjedni fog, terjednie kell az egész országra, ha bírósági ítéletek szankcionálják a lehetőséget. Bécs ma már messzebbre jutott. Hiába a munkapárti édekszövetség szatalanió falanxa. Hiába minden, Bécsben már megérezték, hogy az illat, amely a magyar bársonyszékekből árad, határozottan dániai jellegű.

Nem tudunk kivételt mondani a bécsi sajtóban. Nem tudunk egyetlen bécsi lapot citálni, amely azt mondaná, hogy Lukácsnak maradnia kell, vagy csak azt is, hogy Lukács maradásának megvannak a lehetőségei. Minden bécsi organum ott tart már, hogy Lukács utódját kombinálja.

Mindezeknél érdekesebb és fontosabb azonban az a komoly helyről származó bécsi hiradás, amely szerint Lukács László legutóbbi viselt dolgai az uralkodó előtt is a legkinosabb föl-tünést keltették. Lukács a munkapárt-

nál ma még nem bukott meg, ellenben az udvarnál igen.

Lukácsal bukik azonban Bécsben Khuen-Héderváry is Bukik, mert hiszen az ő kezeihez szállította Lukács László a sópénzeket, ő utaltatta ki azokat a kerületekbe és Jeszenszky ur útján ő intézte tulajdonképen a nagy lélekvásárlást. Szóval Bécsben Khuen-Héderváryt is Lukács bűntársának tekintik. Együtt buknek hát odafönt. Lukácsnak a miniszterelnöki palotából való kényszerkiköltözését jelenti Déry Zoltán elítél-tetése, ellenben Khuen — minthogy ma már felelősségteljes állásban nincs — most a második erkölcsi bukását szenved-i el. A Szapáry-féle vesztegetési affér után most Lukács László panamája — azt hisszük, éppen elegendő egy államférfi teljes skartbátévééséhez. Amire tehát a munkapárt áhítozik, nem fog teljesezni. Lukács után nem jöhet Khuen, mert képtelenség, hogy amiért az egyik bűntárs bukik, azért a másik hatalomra kerülhessen.

A bécsi, győzelmesnek hirdetett tipp ma: Wekerle Sándor. Valóban nem kellett sokat a fejüket törni a bécsi tippelőknek, amíg erre a fölfedezésre eljutottak. Mert tiszta dolog ugye-bár, hogy ha Bécs eiejti Lukácsot, akkor egyben az ellenzékkel való konfliktusból is véglegesen ki akar bontakozni. A most küszöbön álló kormányválság csak akkor lesz komoly eredményeket felmutatni tudó, állandó bé-két biztosító, ha a főnnforgó, összes séreimes ügyek megoldást nyernek. Ki ne tudná: hónapok óta el lehetett volna intézni az ellenzék nagy, történelmi jelentőségű afférját, ha Lukács és Tisza közben nem állanak. Minden más tö-rekvés abszurdumszámba menne. Ezt nagyon jól tudják Bécsben is. Épen ezért nem gondolnak Zichy Jánosra, vagy másokra, hanem egyedül és ki-zárólag Wekerlére.

Az analfabeta Bill.

A kivándorlókat, azokat, akik már az Unióban vannak és azokat, akik még csak most készülnek Amerikába, eggaránt már hetek óta izgalomban tartja az a javaslat, amelyet az Egyesült-Államok törvényhozása elé terjesztet-tek a bevándorlás szabályozása és lehető csök-kenése érdekében.

A javaslat azt célozta, hogy csak azokat a kivándorlókat eresszék Amerika földjére, akik saját nyelvükön írni-olvasni tudnak; azokat el-lenben, akik nem tudnak írni-olvasni, a hajós társaságok kötelesek legyenek saját költségükön az anyáállamba visszazállítani. A bill célja az lett volna, hogy a nem kívánatos kivándorló elemet visszatartsa az Egyesült-Államban való telepedéstől, affajta intelligenciacenzus lett volna annak a megállapítása, hogy kik azok, akik nem rontják az Unió polgárságának átlagos értelmi és műveltségi színvonalát. Az új törvény alól csak az üldözött zsidók lettek volna kivételek, akik Oroszországból a pogromok és üldöztetések elől kénytelenek viléggá menekülni: és új hazát keresni.

A bill természetesen nagyon közelről ér-dekelte volna a magyar kivándorlást, mert a magyarországi kivándorlók között rendkívül sok van olyan, aki írni-olvasni nem tud, ebből a szempontból a magyarországi kivándorlással legfeljebb csak olaszországi vetekedhetett. Valószínű, számítás szerint kivándorlóinknak leg-alább felét visszautasították volna az amerikai határról. A törvényjavaslat ilyen körülmények között elsősorban a magyar származású be-vándorlókat érdekelte Amerikában, az amerikai magyar lapok hatalmas agitációt kezdtek a bill ellen, aláírásokat gyűjtöttek, amelyekkel arra kér-ték Taft Williámot, az elnököt, hogy a billet szemben vétőjogát gyakorolja. Meetingeket tar-tottak a billet ellen és jelszavakkal és a rek-lámcédulákhoz hasonló frázisokkal agitáltak a tervbe vett törvény ellen. «Cleveland, az Unió egyik legnagyobb elnöke, sohasem lehetett volna az Unió szülőltje, ha szüleiivel szemben a bevándorló billt alkalmazták volna!» — mondta az egyik ilyen reklám agitáció, arra utalva,

Eljegyzési, lakodalmi gyorsan és jutányos árban készülnek
Meghívók Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthaver-féle

használatra valódi és szerves anyagokból, szék-szerüléstben szervesedőkrek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt tel-jesen rendbe hozza.

Helyzet Debreczen és vidékén minden gyógyszerészhelyen és jobb kávéházokban. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

hogyan Clevelandnak szülei sem tudtak sem írni, sem olvasni.

Az agitáció, melynek különben nem a magyarok voltak a kizárólagos rendezői, végre is elérte a célját: egy rövid távirat jelentése szerint az Egyesült-Államok képviselőháza az analfabéta billt igen csekély többséggel elvetette.

Kétségtelen, hogy a billt a közvélemény bukása buktatta meg. Amerikában a közvélemény ereje rendkívüli nagy, ezért van ott a meetingeknek és népgyűléseknek olyan óriási nagy szerepük, mint amilyen sehol másutt. Nagyon gyakori eset, hogy száz és százezer ember nyilatkozik vagy meetingeken, vagy aláírók által egyik törvényjavaslat mellett, és nem igen szokott rá eset lenni, hogy a törvényhozásban más akarat nyilatkozzék meg, mint az ilyen monstre demonstrációkban. Most is ez történt: a képviselőház, dacára annak, hogy eleinte megvált benne a hajlandóság arra, hogy a billt elfogadja, később lemondott erről a szándékáról és a közvélemény szerint elvetette az analfabéta billt.

Az Egyesült-Államokba való kivándorlás tehát szabad marad továbbra is, ami természetesen nem maradhat hatás nélkül egy annyi kivándorlót szállító országra sem, mint mi vagyunk, Magyarország. Valószínű, hogy a bill csökkentette volna az Unióba való kivándorlást, azonban nehéz volna elhinni, hogy ennek következtében többen maradtak volna itthon azok közül, akik egyszer már rászánták magukat arra, hogy itt hagyják hazájukat. Inkább föl lehet tenni, hogy kivándorlásunknak csak iránya változott volna meg; az a fölösleg, a mely nem szállhatott volna partra Ellis Islandban, indult volna Dél-Amerika, Brazília és Észak-Amerikában Kanada felé.

Ez a változása az iránynak azért lett volna ránk nézve veszedelmesebb, mert a tapasztalás és a statisztika bizonyosága szerint azok a kivándorlók, akik az Unióba mennek, legtöbbször

hazajönnek Magyarországra, azonban a brazíliai és a kanadai kivándorlók örökre elvesznek a számunkra. Magyarazata ennek az, hogy az Unióban a kivándorlók csak ipari munkával foglalkoznak, Kanadában és Braziliában ellenben földet szereznek maguknak és azután ez a föld új hazájukhoz köti őket.

Mindenesetre számolni kell azzal, hogy most, a bill elvetése után, egyszerre ugrásszerű szökést fog mutatni a magyar kivándorlási statisztika.

Vége a főszoigabiróknak önkénykedésének.

Egy hamis bálványt döntött le a napokban a közigazgatási bíróság. Nagyszalontán elüljárókat választottak s ámbár hatszáz választó kérte írásban egyesek jelölését, az elnöklő főszoigabiró — törvényadta jogával élve — nem kandidált ezek közül senkit. Ezt a választást semmisítette meg a közigazgatási bíróság, kimondva, hogy a választók akaratát ily módon nem szabad meghamisítani. A választók akaratának meghamisításával naponként találkozunk a közigazgatási életben. Országgyűlési képviselő minden választó lehet, akit tízen ajánlanak, de segédjegyző csak a főszoigabiró kijelöléséből, azt tulnyomó részben a közigazgatásnak lehetek öszönni. Nem kinevetni való, de néha éppen csak egy segédjegyző körüli eljárásnak. És boldog ember az, aki föl tudja szabadítani a lelkét lenyűgöző kötelekek alul, még az ugynevezett édes anyaföldet sem siratja meg, hanem szabad területekre költözik, megvaló vivilen vagyunkaját, esetleg új életbe

merészel kezdeni új világban egész nincsetlenül. A mai magyar közélettel való foglalkozás — akármilyen madártávlatból tekintve — idegromoló, kegyetlen, aminthogy rideg szivtelenség és soha el nem érkező megértés örlömalmában, sivár érdekhajszák között vénül meg az érző magyar, naponként veszve valamit a lelke tisztaságából, fogékonyságából.

Az a kis kandidálási ügy a szimboluma mindennek. A kandidáló ur épp úgy, mint az erre hivatott bizottságok, szuveréneknek képelték magukat eddig. Senkinek sem tartoztak felelősséggel. A kandidáló bizottság mindig ki akar valakit hozni, — száz példa van rá, hogy nem sikerül mindig azt, akit első helyen jelöl. A pártatlanság, az érdekeken összekötteseken való fölüllemelkedés még mindig olyan fehér holló a közéletünkben, hogy a befolyása alul csak kevesen tudják magukat mentesíteni. A közérdek igazságait nem lehet mindig kimondani, azért nyomulnak előtérbe a közélet igazságtalanságai. A kandidáló bizottságok azután élnek a törvényadta jogokkal. Indokolásukat nem követelheti senki, a mindenki által óhajtott segédjegyzőről egyszerűen megfélekednek, a saját ábrázatukhoz hasonlatost nyomják a jelöltek élére, melléje sorolván még két másik Teljesen Ismeretlen. Ezért van a közéletben napirenden, hogy a felbőszült közhangulat csak azért is az Ismeretlen ur mellé áll s egyszegény, jámbor ugynevezett Strohmán alig tudja elképzelni, hol szerzett ő akkora népszerűséget, hogy állásba juttatták, mikor a faluban még csak egy koméja sincsen?

A nagyszalontai eset mindenestre jó arra, hogy magukba szálljanak a plenipotenciáriusok. Megkapták ezzel az itélettel a figyelmeztetést, hogy a végletekig semmit sem lehet vinni. Minden hatalommal való fölruházásnak addig van erkölcsi értéke, amíg vissza nem élnek vele s a magam akarata — minden nagyozolási elképzelések nélkül — csak mellékes kérdés a közérdekkel szemben. Ez az itélet nyilván

VALLOMAS. (Hozzád.)

Szeretnélek Téged nagyon-nagyon látni, a karomba zánni, átölelve Téged, elmondani Neked, hogy szeretlek régen.

Szeretnék füledbe édes titkot sugni, egész melléd bujni, átkarolva térded, elbeszélni Neked, hogy epedek érted.

Szeretném h omlokod lézasan perzselni kéjjel felégetni, étfonva a tested, elsutogni Neked lézasan szerelmemet.

Szeretnék lebadhoz alázattal menni, sirva letérdelni, együtt lenni Véled, elzokogni Neked, hogy meghalok érted.

Kovács Ernő.

Aki a sirból hazajött.

Közlő: Noszlopy Tivadár.

Eötvös Károly «Utazás a Balaton körül» Ucinü művének II. kötetében a következőket írja:

«Éli 1750. körül Téthben, Gyövrérmegyében egy előkelő, dugazdag nemes urnő. Nevét elfeledtem. Vagy Noszlopné, vagy Kisfaludyné, vagy Gyapagné volt: úgy rémlik előttem. Csak annyit tudok biztosan, hogy egy veszprérmegyei egykori jóbarátomnak s birtokos társamnak öreganyja volt. E barátom neve Noszlopy Tamás. Nálam idősebb volt s már nem is él. Aki az ő családi leszármazását ismeri,

Téthben pedig jól ismerhetik: az néjön ama gazdag nemes urnő nevére.

Az urnő megöregedett, meghalt, eltemették. Aranyláncot tettek a nyakára, aranygyűrűket az ujjára, aranykőszütyűket a kezére, aranyos mentét hideg tetemére. Így rendelte ő maga. Maradékai szót fogadtak.

Tél volt, hó volt, hideg volt, mikor eltemették.

A közönség látta a holton, a nyitott koporsóban, a sok kincset.

Egy-két rossz ember összebészélt, éjjel kiment a temetőbe, fölresta a sirt s megakaratta rabolni a halottat.

De a halott nem volt halott. A zajra, a degre fölbredts mikor a koporsót felnyitotték, fölült.

Fölült, nagyot sóhajtott s azt mondta: — Köszönöm, jóemberek!

De a jóemberek holtra rémültek. Se szólni, se mozdulni nem tudtak. A szegény öreg urnőnek magának kellett a sirból kijönni, ruháját rendbehozni s hazaballagni a faluba. A rossz emberek, mikor magukhoz tértek, közel sem mertek hozzá menni.

Hazamegy az öreg urnő s kopogtat a cselédlakás ablakán.

A cselédek fölbrednek, kinéznek s ime látják a halottat halotti ruhájában, ahogy eltemették. A tele hold éppen rásütött s a hó is világitott. Jól látták, jól megismerték.

Rémületében esztét veszítette valamennyi. A kezüket tördelték, hányták magukra a keresztet, és sopánkodtak az irgalmas istenhez. De már segíteni egyik sem mozdult.

Az urnő nagyon kardos asszony volt életében.

— Keljetek fel gézenguzok! Nem látjátok, hogy megvesz az Isten hidegje? Nyissátok ki hamar a kastély ajtaját!

Igaz, hogy a halottakat nem szokás valami bőséges ruhában eltemetni.

De azért a nyavalys cselédek nem mozdultak.

— Kisértet! Kisértet! Utóbb is egy félig ittas öreg cseléd azt mondja:

— Uszítátok rá a kutycácat!

Szót fogadtak s a kutycákat ráeresztették, ráhajszolták a kisértetre.

Csak hogy a kutya nem babonás. A kutya megismeri az ő jó asszonyát életben is, halálban is.

Ugy rohantak az urnőre, mint a duvadak, de amikor hozzáérték, kezét nyalták, hozzá dörögölöztek, jószívvel üdvözölték. Mintha mondták volna:

— Hozott isten, hozott isten haza a föld alul!

Igy menekült meg az urnő s azután élt is még egy darabig.

Erről, amit Eötvös Károly elbeszél, én is hallottam szülőimtől, mely szerint Noszlopné volt az illető öreg asszony.

Abban azonban téved Eötvös, mintha az eset Téthben (ma Tétzentkút), Gyövrérmegyében történt volna, mert ott 1750. körül nem is történtek, sem pedig Noszlopon, Veszprérmegyében.

Téthben Noszlopy Ignácznak volt birtoka, aki 1797-ben született s később a hétszemélyes tábla elnöke és a Szent István-rend lovagja volt és Noszlopy Pálnak, aki 1804-ben, ugyan csak Téthben született. Egyébként is erről az esetről, amint utána kutattam, sem Téthben, sem Noszlopon a legöregebb emberek sem halottak.

Különbben is ilyen eseteket a családi hagyományok őriznek meg legjobban. Az én

IRODALOM.

Tevan könyvtár három új füzetét megszokott előkelő és izléses kiállításban a napokban került könyvpiacra.

10. Schnitzler Arthur: «Hülsen feleség.» (Novellák.) A népszerű bécsi írónak újabb novelláit tartalmazza e kötet. A novellák hősnői különböző szituációkban csalják meg férjüket. A kös kötet igen karakterizálója a női léleknek, mely árzás és kedves közvetlenség tükröződik ki ezekből a novellákból. A kötetet Franyó Zoltán fordította magyarra. Ára 40 fillér.

11—12. Bán Ferencz: «Uj Isten.» A fiatal irógérda zseniális elbeszélője, Bán Ferencz újabb nagyszabású munkával áll a közönség elé. Merész koncepcióju, nagy tudással megírt novellák ezek, melyek e kötetben helyet foglalnak. Az új isten c. novella, mely a kötet címe is, a primitív emberi társadalomból, az ősember életéből meríti tárgyát. Ezenkívül «Az Eszkimó» és «Hju ábrándozás» című elbeszéléseket tartalmazza e kötet. Ára 60 fillér.

13. H. A. Giles: «Kjina; tündéregék.» Szokatlan, különösen érdekes kötet a Tevan-könyvtár ezen száma. A távol kelet regevilága előttünk eddigelé ismeretlen volt. A sárga népfaj bűbajos, fantasztikus és misztikus népregei fényt vetnek a kínaiak szokásaira és gondolkodás módjára, megvilágítják a mennyei birodalom évtizedes múltját, mert akárhány rege ezek közül már ezer és ezer éve él a nép száján. A regéket Zoltán Vilmos fordította magyarra. A füzet ára 40 fillér.

atyám és nagyatyám többször tettek róla említést, még pedig akként, mintha ez Nemesdömölkén Vasvármegyében történt volna, ahol családunknak szintén volt birtoka. Hogy azonban ki lehetett az illető öreg Noszlopné, azt nehéz volna most, másfélszáz esztendő után kikutatni.

Noszlopy János 1738 körül élt, ennek fia voltak György, Boldizsár, Sándor és Adám. Ezek közül György és Boldizsár Nemesdömölkön laktak, legvalószínűbb tehát, hogy vagy az 1738. körül élt Noszlopy János felesége volt az illető, vagy pedig az említett két fia közül valamelyiké.

A fennmaradt családi hagyományok szerint a sírbolt falát ásták ki a rablók, leinyították a koporsó fedelét s mikor az öreg asszonyt felemelték, hogy aranylincát nyakáról levegyék, az felült a koporsóban, révedezve szétkintett, majd a rablókra kiáltott, a kik örült gyorsasággal, megrémülve futottak ki a sírboltból, azon a lyukon, melyet a falon ástak. Az öreg Noszlopné pedig kiszállt a koporsóból s a kertek alatt hazament. Otthon úgy történt minden, ahogy Eötvös elmondja.

A nagyszámu atyafiság még együtt volt s mikor a cselédek behohantak az alvó vendégek szobáiba, azok nem akartak hitelt adni szavuknak, — de azért ők is megijedtek. A férfiak aztán hamar kiugrártak az ágyból, kinéztek az ablakon s lényeg ott állt halotti ruhájában az öregasszony s mérgesen rájuk szólt, hogy miért nem nyitnak már neki ajtót, mikor annyit dörmöbölt már.

A nagy ijedelem után öröm következett, hogy a néni még sem halt meg, hanem él s életét azok mentették meg, akik elakarták rabolni a koporsóba zárt ékszerét.

«Szinházi Élet.» Ezen a címen Ince Sándor szerkesztésében a magyarországi összes színházi eseményeket felölelő, rendkívül ötletes hirtalap jelenik meg Budapesten. A pompésan illusztrált újság vasárnap előre hozza az összes budapesti színházak egész heti színlapját a darabok tartalmával, a színre kerülő újdonságok kitűnő színpadi felvételeit művészi karrikaturákat. Azonkívül érdekes intimítások, kulisszatitkok és ötletes színházi apróságok tarkítják a «Szinházi Élet»-et, amely minden héten egy teljes zongorára írt kotta-számot is ad. Érdekes melléklete van a «Szinházi Élet»-nek. Minden számhoz egy művészi színész anizot mellékel ingyen. Egy szám ára 24 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben. Előfizetési ára egy negyedévre 2 korona 40 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, Eötvös-utca 31. Aki e hét folyamán, március 1-től kezdődőleg legalább egy negyedévre előfizet, ingyen kapja a múlt évben és ez, év január és február havában megjelent összes számokat kotta és levelező-lap mellékletekkel együtt.

Az új háború

Békekötés előtt?

Törökország lemond Drinápolyról.

A harctéren a kemény tél hátráltatja a hadviselő felek hadműveleteit, de a diplomaták fűtött szobáiban annál lázasabb a munka a béke mielőbbi megkötése érdekében. Megbízható értesülés van arról, hogy az ifjú-török kormány, amely eleinte hallani sem akart Drinápoly átengedéséről, most már nem idegenkedik e szent város és a szigetek nagy vízének feláldozásától sem. Most már csak könnyebben teljesíthető pénzügyi kikötéseket emleget. Ilyen a szabad kéz a vámok dolgában, a hatalmak pénzügyi támogatása és a török államadósság egyrészének a szövetségesek által való átvétele. Ezek a követelések mind olyan természetűek, amelyeknek teljesítése nagyobb nehézségekbe nem ütközik. De Törökország tiltakozik minden hadikárpótlás fizetése ellen is. A szövetségesek azonban nem tégtáznak ettől a követelésüktől, de mert Franciaország, mint Törökország legnagyobb hitelezője, ebben a portával tart, valószínű, hogy a Balkán-szövetség kénytelen lesz beérni akkora hadisarcocclal, amely nem teszi lehetetlenné Törökország számára rendkívül megromlott pénzügyeinek sanálását, vagy pedig a szövetségeseket az új kereskedelmi szerződéseknél fogják kértalanítani.

A román minisztertanács csak ma fogja eldönteni, vajjon elfogadja-e a hatalmak által felajánlott választott bíróságot, de Pétervárról már hiteles formában jelentik, hogy a román kormány már hozzájárult a hatalmak javaslatához. Valószínű, hogy Románja biztosítást ka-

pott afelől, hogy Szilisztria az övé lesz. Az orosz félhivatalos jelentés annál meglepőbb, — mert még ma is fenyegető hangok hallatszanak Bukarestből. A szófiai román ügyvivő állítólag figyelmeztette a bolgár kormányt, hogy a legrövidebb idő alatt elhagyja Szófiát, ha a bolgár kormány nem enged. Ha a hatalmak a követelések kielégítését nem tudják, vagy nem akarnak biztosítani Romániának, a román csapatok be fognak vonulni Bulgáriába és megszállják Szilisztriát. Erre nézve már minden előkészület megtörtént és Szilisztrétől keletre nagyszámu román tüzérséget és lovasságot vontak össze.

Újabb török kudarc Sarkó-j-nél.

Konstantinápolyból jelentik: Hír szerint a törökök tegnapelőtt ismét sikertelen partraszállási kísérletet tettek Sarkó-j közelében. Gallipoliból 30 kisebb-nagyobb szállítóhajót várnak török katonasággal.

Elfogott bolgár kémek.

Konstantinápolyból jelentik: Gallipoli környékén husz bolgár kémeket fogtak el és azokat ide szállították.

Románia és Bulgária.

Pétervárról jelentik: A félhivatalos Pétervári Távíratj Ügynökség illetékes helyről jelenti, hogy Románia és Bulgária már elfogadták a nagyhatalmak közvetítését.

Gallipoli.

Londonból jelentik: Gallipoliból 12.000 főnyi török katonaságot szállítóhajókon visszavitték a Daranellák torkolatához. Sok ezernyi török katonaság befelé vonult a félszigeten és kedvező pozíciókat foglalt el.

Béketárgyalások.

Konstantinápolyból jelentik: Hakkí pasa állítólag azt téviratozta a portának Londonból, hogy van remény a béketárgyalások folytatására.

Enver Londonban.

Párisból jelentik: Konstantinápolyból téviratozzák az Eclairnek: Enver bey a Dette Publique több képviselőjével Londonba utazik, hogy érintkezésbe lépjen a nagykövetségi konferenciával.

A görögök partraszállnak.

A Daily Mailnek jelentik: A görögök partira akarnak szállni Kiszásziában. Harmincöt szállítóhajó van Mytiléne körül megrakodva görög csapatokkal, de a nagy vihar eddig megakadályozta a partraszállást.

8000 halott Skutaréj.

Belgrádból jelentik: Az egyesült szerb-montenegrói sereg helyzete most aránylag kedvező Skutaréj-nél. Hivatalos számítás szerint Skutaréj ostromonál eddig hatezer montenegrói és kétezernél több katona halt meg, a sebesültek és betegek száma kétszer ennyi.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyaghajóknál, köszvénynél, ezukorbetegségnél, vörheneynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.

Természetes vasmentes szavanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

KÖZLETS ÉGOST Székes-Lipózi Salvator Forrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-parkpart 6.

Színház

1913. február 22-én, szombaton, C) bérletben, Jászai Mari vendégfelléptével:

ESSEX GRÓF.

Dráma.

Hétfő műsor:

Vasárnap délután: **Lila domjónó**, operett. Mérsékelt helyekkel. Bérletszűnet. — Este: **Borgia Lucretia**, dráma. Jászai Mari fellépté. Kis bérlet.

Hétfő: **Vig Özeveg**, operett. A) bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Jászai Mari vendégjátéka. A kiváló, országos névű művész, Jászai Mari ma este az «Essex gróf» drámában lép fel. A mai előadás iránt csak olyan nagy az érdeklődés, mint volt a tegnapi, amikor a színházi pénztár «Minden jegy elkelt» táblával jelezte a közönség nagy érdeklődését.

Borgia Lucretia — Jászai Marival. Vasárnap este «Borgia Lucretia» kerül színre Jászai Mari vendégjátékával. A nagynevű művész a Borgia Lucretiában egyik legjobb alakítását mutatja be vasárnap. Érthető az a nagy érdeklődés, mely az előadás iránt mutatkozik. Jegyeket mérsékelt számban árusít a színházi pénztár.

Lila domjónó — vasárnap délután. Vasárnap délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyekkel a «Lila domjónó» operett kerül színre melyben Borbély Lili, Aranyossi Nusi, Csanády Irma, Falussy, Székely, Kassay, Lévai Farkas és Szabó Gyula játszanak jelentékenyebb szerepeket.

Király Ernő vendégjátéka. Király Ernő, a budapesti «Király Színház» népszerű énekes művésze három estén fog vendégszerepelni a debreczeni színházban. Király Ernő neve ismert az országban, nemcsak a budapesti színpadokon való szereplése révén, de a gramofonok legértékesebb lemezei is az ő gyönyörű hangjának szépségét hirdetik. Jegyeket vasárnaptól kezdve előre árusít a színházi pénztár.

Tarka krónika.

Könnyű nek. — Az új rendszer.

Egy zsur-társaságban a legfrissebb skandalumokról beszélgettek és valaki elmondott egy esetet, hogy egy férj rajtakapta a feleségét amikor az a legbizalmasabb együttlében volt a ház barátjával.

— Hogy lehetséges ez? — kérdezte egy szép fiatal hölgy, módfelett felháborodva — velem ilyen soha sem történhetne meg.

Valaki erre megjegyezte:

— Nagyságos asszonyom bizonyára nincs férjnél.

Egy ugynevezett modern hölgy beszélget egy uriemberrel, akjt csak most mutattak be — Nagyságos asszonyomnak van családja? — kérdezte a fiatal ember.

— Egy se?

— Egy sincs.

— Szóval nagyságod az «egyse» rendszerhive.

„APOLLO”

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utcza sarok.

Igazgató: **Deési Alfréd.**

Folytonos bemenet! **Telefon 762.**

Szombat Vasárnap

A sors hálójában.

Dráma 3 felvonásban.

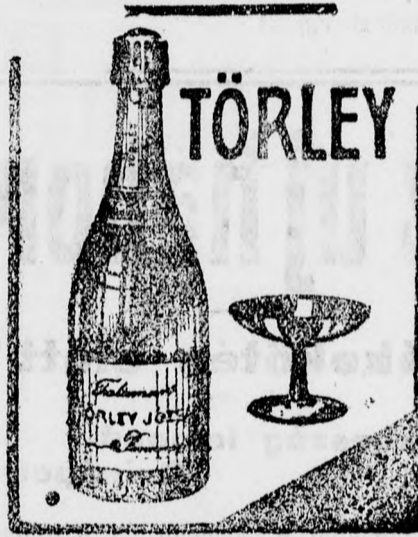
A szegény leány.

Dráma 2 felvonásban.

Ha a szív megszólal.

Élet ép 1 felv.

És több kacagtató bohózat és vigjáték a 3 óras műsor keretében. Hétfőn új műsor.

Modern és a legjobb **VILLAMOS**

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 810.

Tanuló felvétetik.

UJ DEBRECZEN

Február 25-én

új előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból **terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t.** Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tiz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan **ingyen** küldjük lapunkat.

HIREK.

— **Vasárnap istentisztelet.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban a következők fognak prédikálni: A Nagytemplomban gáborjani Szabó Gébor s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, 11 órakor Kolozsváry Mihály s.-lelkész, a Kossuth-utcában Boér Károly vallásokt. lelkész, az Ispotályi templomban Szabó Lajos s.-lelkész, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásokt. lelkész, a Homokkeri imaházban Polgár Gyula s.-lelkész. Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— **A földadó-bizottság ülése.** A vármegyei földadó bizottság ma délelőtt Czeglédy Mihály vármegyei tiszti főügyész elnöklete alatt a vármegyei székházban ülést tartott, amelyen Székér Ernő pénzügyi segédtitkár, földadó-bizott ségi előadó a Hajdúvármegyében eszközölt felszólamlások elintézéséről referált.

— **Hálás köszönetnyilvánítás.** Árpád-téri templomunkra újabban a következő pénzadományok folytak be hozzám, illetve egyházunk pénztárába: Némethi Imre s neje, Szabó Teréz (Haláp) 20 kor., Aranyi Lajos és neje (Varga, kert. K. Tóth K.-u. 8.) 10 kor., Sipos Gáborné (Homokkert, Bujdosó-u. 35. sz.) 6 kor., Kiss Sándor és neje (Nyomtató-u. 20. sz.) 5 kor., Bálint Sámuelné Csürködi Juliánna (Hatvan-u. 72 sz.) 2000 kor., Bacsó Dezső dr. (József-kir. herceg-u. 8.) 20 kor., Győri János bank tisztviselő 10 kor., Borus István és Péntek Erzsébet (Rakovszky-u. 21.) 10 kor., Molnár Gábor (Uj föld, 211.) 40 kor., Kecskés István és neje Tisza Eszter (Rakovszky-u. 30.) 30 kor., özv. Zöld Jánosné (Bercsényi-u. 31.) 5 kor., Baló Sándorné (Baross-u. 24.) 10 kor., H. Nagy Ziza (József kir. herceg-u. 5.) 5 korona. — Ezekért a kegyes adományokért is a legnhálásabb szívvvel mondok köszönetet a nemes szívű adakozóknak debreczeni református egyházunk nevében, Debreczen 1913. február 20. Dicsőfi József.

— **Ingyenes mese-délután a Szabad Iskolában.** Holnap, 23-án, vasárnap délután 3 órakor tartja a Szabad Iskola e félévben második mese-délutánját az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. II. em.) A Kossuth dalkör nyitja meg és zárja be a mese-délutánt ének-szám előadásával s ennek keretében több érdekes, tanulságos mese fog elhangzani. Az élvezetesnek ígérkező mese-délutánt különösen ajánljuk a Hszülők figyelmébe. — Hétfőn este dr. Szabó Márton folytatja «A forradalmak» c. előadását, melynek vázlata a következő: A magyar parasztmozgalmak. A paraszt helyzete Magyarországon. Az 1437. évi parasztlázadás, hatása az erdélyi három nemzet (tres nationes) szervezésére. A nagy parasztlázadás, Bakócz egyénisége és célja, a kormány általános gyengeségei és mulasztásai. A forradalom első tünetei és teljes kifejlődése, bukása. Az 1514. évi vérengzések, a magyar társadalom kettőtörése és elgyengítése. Az előadás este 6 órakor az ipariestület dísztermében (Simonffy utca 1—c. II. em.) kezdődik.

— **A más pénze.** Lovas János boltiszolga tegnap a Hatvan-utcában elvesztett 2 darab 10 koronás bankjegyet s ezt egy ismeretlen ember, aki utána ment, felvette és neki nem adta vissza. Lovas János ezt megtudván, feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást annak kiderítése végett, hogy ki volt a megtaláló.

A rendőrség figyelmébe. Már napok óta bosszantja a járó-kelő közönséget egy naplopó suhanc csőhport, amely a Hüvelyes-utcának a Fűvészker-utca felőli elején elállja az egész járdát, ahol 2 filléres pénzzel játszanak órák-hosszat. Jó volna, ha a rendőrség elzavarná ezt a neveletlen csöcselket, amely még durva, piszkos szavakkal illeti azokat, akik utat akarának ott maguknak, amelyet ők a maguk részére foglalnak le.

Meglept a szállásadóját. Özv. Szabó Imréné Tizenháromváros-utca 47. sz. a lakos panaszt tett Kéki Julianna ismerőse ellen, aki f. hó 15-én, midőn nála szállva volt, többféle ágyneműt eltulajdonított.

Mégis adunk szállást a csendőrkülönítményre. Említettük lapunk tegnapi számában, hogy a város főrendhatósági bizottságának a közgyűlésén élénk vita fejlődött ki afelől, hogy Lukács László kakastollas csendőrkülönítménye részére adjon-e a város lakást vagy ne? A vita eredménye az lett, hogy a kormány csatlósai leszavazták a függetlenségi érzelmi bizottsági tagokat. Természetes, hogy a polgármester is erősen védelmére kelt a kormány-nak és teljes készséggel segédkezett abban, hogy a csendőrszörnyök száma szaporodjon itt, ahol arra semmi szükség nincs! Névszerint szavazás rendeltetvén el, a tanács javaslatára 75-en, ellene 46-an szavaztak és így 29 szótöbbséggel kimondta a közgyűlés, hogy a város a Salétrom-laktanyát átengedi az 50 főből álló csendőrkülönítmény és az ezek számára szükséges lovak elhelyezése céljából.

Tűz a kenyérgyárban. Ma délután három órakor az Orosházi Kenyérsütőde Széchenyi-utcai helyiségében tűz ütött ki. A tűz úgy keletkezett, hogy a kemence tulfutése következtében a tésztaanyag meggyuladt és a léng tovább terjedt. A tüzoltók rögtön kivonultak és erősen hozzáláttak a lokalizáláshoz; hosszú munka után sikerült is eloltani. A kár — bár még nincs pontosan megállapítva — elég jelentékeny.

Jogtalanul felvett pénz. M. J. Faragó-utca 19. szám alatt lakó egyén panaszt tett Kolb Fülöp volt városi díjnok ellen, aki neki azt állította, hogy ő pénzek beszédésével is megvan bizva. M. J. erre átadott Kolb-nak 42 koronát, hogy azt minél átírásj illetéket a város pénztárába fizesse be. Kolb Fülöp azonban a pénzt nem juttatta a rendeltetési helyére, hanem a saját céljaira használta fel. — Ezért ellene a feljelentést megtette.

Eljegyzések. A következő eljegyzéseket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Hunyadi Gábor—Otáh Zsófia, Nagy Lajos—Kiss Mária, Döszegi János—Sarkad Julianna, Tyukodj József—Kiss Mária, Veres József—Egri Mária, Mártonfi József—Fülöp Eszter, Kiss József—Szigeti Julianna, Gyarmati Sándor—Győri Róza, Ferenczi Mihály—Ungvári Eszter, Zöld István—Berecz Julianna.

Halálozások. Az elmúlt napokban a következő halálesetek fordultak elő: Jóna Mihály ref. 7 hónapos, Kokas Géza ref. 1 hónapos, Pál József ref. 11 hónapos, Lengyel Erzsébet ref. 3 éves, Szeverényi Ilona ref. 2 éves, özv. Mirkó Istvánné, Juhász Julianna ref. 45 éves, Tóth Albert ref. 75 éves, Munkácsi Mihályné Vasas Julianna ref. 69 éves, Kiss Lajosné Sebők Etelka ref. 32 éves, Gyarmati Julianna ref. 9 hónapos, özv. Zófi Sándorné B. Nagy Klára ref. 80 éves, Takács Gábor ref. 69 éves, Szabó Lajos ref. 52 éves, Szajkó József ref. 4 hónapos, özv. Nagy Sándorné Busi Erzsébet ref. 79 éves, Kerész Julianna ref. 19 éves, Rácz István gkath. 1 hónapos, Szaiméri Antal ref. 27 éves, Szabó András rkath. 23 éves korában.

Magas életkor elérése mindenkinek a kívánsága. De kevesen tudják, hogy ennek a kívánságnak elérése elsősorban attól függ, hogy tiszta egészsége-e a vértük, mert csak akkor kerülhetők el a betegségek, illetve ellen lehet neki állni. Az egészséges vér csak úgy tartható fenn, ha a legfontosabb tápanyagokat hozzávetjük. A legkedveltebb és legjobb bevált szer, amely ezeket a tápanyagokat magába foglalja, kétségteelű a „dr Schröder-féle „Renascin“, melyre különösen felhívjuk olvasóink figyelmét, annyival is inkább, mert körlevele mellékelve van lapunk mai számában.

Szerencsétlenül járt masgyerek. Tokai Sándor kocsifényező tanonc a Kétmalom-utca 10. sz. alatt a szörverő gépen dolgozott, amidőn tegnap délután három órakor, saját vigyázatlansága folytán, a szörverő gép hengere jobb kezét elkapta s műtató s középső ujját összetörte.

Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, akik étvágytalanságban, felfúvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll féle szidit-zpor“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A gyógy-szer-z, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I Tuhchlauben 9. Vidéki gyógyszerárak an határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ö gyári jelvényével és aláírásával.

Házasságok. Szerdától szombatig a következő házasságkötések történtek: Ludmann József ref. földbírtokos—Szemere Juliannával ref., Bogdán József máv. munkavezető ref.—Léczel Mária rkath., Barts Lajos Gyula városi eljegyző rkath.—Dobos Juliannával rkath.

Nem vágysz a degenek egészségére, aki cipőjét nem látja el az új «Berson» gummisarokkal. Csakis akkor valódi, ha aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó: «Berson» világosan olvasható!

A Dobozonvárosi Takarékpénztár r.-i. Üzlethelyisége Piaze-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.

A szatmári rablógylkos. Szatmárról jelentik: Annakidején részletesen megemlékeztünk arról a kegyetlen rablógylkosségról, amelyet Nagy József szatmári szabóság követett el december 14-én. A rablógylkosság áldozata Fő decz szatmári szabóság követett el december 14-én. A rablógylkosság áldozata Főris Antal volt, a tizennégyéves kis szabóinas, aki szombati esténként gazdája megbízásából hordta szét azoknak a segédeknek a heti keresetét, akik műhelyen kívül dolgoztak. A rémes bünténynek minden szálát kiderítette a csendőrség és a nyomozás és vizsgálat befejeztetvén, a szatmári ügyészség tegnap nyújtotta be vádiratát Nagy József ellen, akit gyilkossággal és rablás büntetével vádol. Az előkészítő eljárás teljes bizonyossággal megállapította, hogy az elvetemült ember előre megfontolt szándékkal követte el a rémes tettet és így a március 21-én megtartandó esküdtszéki fő tárgyaláson igen súlyos ítélet vár rá. A gyilkos rossz kinézésű, lyos ítélet vár rá. A gyilkos rossz kinézésű, 23 éves, csenevész legény, teljes beismelésben van. A fogházban egyideig elmebajt szenvedett, de miután ennek nem volt sikere most teljesen józanul viselkedik és megtörtén várja az ítéletet. El van készülve arra is, hogy az ítélet halálos lesz. Tettének okául azt hozza fel, hogy nagyon vágott a fővárosban lakó felesége után és ezért akart pénzt szerezni, hogy annak utóköltéséget küldjön a Szatmárra való utazásra.

A borbélyegéd büne. Farkas Simon seprősi születésű, 32 éves fodrász segédet e hó 17-én a rendőrségen előállították csavargás miatt. Illetőségének és előéletének nyomozása közben megállapították, hogy Farkas 1911. év március 9-én Bartha Zsigmondné budapesti ékszerész kárára 20 darab arany karikagyűrűt 30 korona értékben kicsalt s ezenkívül tőle egy 320 korona értékű briliáns gyűrűt ellopott. A budapesti büntető törvényszék nyomozó levelet adott ki a megszökött gyanúsított ellen, mivel még az érvényben volt. Farkas kihallgatás végett a kir. ügyészséghez átküldött. Farkas legutóbb Szatmáron tartózkodott, ahol több csalást és sikkasztást követett el. Tettét beismerte.

Nemzeti kávéházban a vasúttal szemben egy elsőrangú vonós zenekar közreműködése mellett hölgyekből álló daltársulat egész éjjel szórakoztatja a kávéházba járó közönséget. B. lépji díj nincs.

Legújabb.

Saját tudósítónktól.

Erdőtűz.

A Fiuméből elinduló egyik vonat gőzöséből Méja állomás közelében szikra pattant ki, a melytől a vonalmenti erdő tüzet fogott. Az erdő azóta ég.

Vérongzó örül.

Wehen faluban egy Nassauer nevű mészáros elmebajos rohamában konyhakéssel megtámadta leánycselédjét s több veszedelmes szurást és vágást tett rajta. A mészáros tizenhét éves leánya a cseléd segítségére sietett, de Nassauer révetette magát és keresztülvágta a torkát. Az örjöngő ember ezután berohant a hálószobába, nekiesett feleségének, aki kétségbeesetten védekezett és a mészáros levágta az asszony jobb kezének mind az öt ujját. Nassauer ezután keresztülvágta saját nyakát és azonnal meghalt.

Eltűnt hajó.

Hamburgból jelentik: A Therese Horn gőzös huszonöt emberből álló legénységével nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, hogy a hajó a legutóbbi viharokban elpusztult.

Agyonlőtt mérnök.

Bittner János huszonnyolc éves bécsi mérnököt akásán, amelyben közös háztartásban lakott Roder Lujzával, egy magánhivatalnok özvegyével, agyonlőve találták. Eleinte öngyilkosságra gondoltak, ma azonban Roder Lujzát letartóztatták ama gyanu alatt, hogy ő ölte meg Bittnert. Azt hiszik, hogy Bittner szakítani akart az asszonnyal, aki ezért ölte meg.

Makulatur papíros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Dobozos-utca 7. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Termesszünk homokon baltacimot.

Bár nézetem szerint a lucerna a legkiválóbb nyári takarmány, amely szenávvá szárítva is a legjobb minőségű szenát szolgáltatja, mégis nem termelhető minden gazdaságban, mert különösen a homok talajok nagy részén rosszul terem. Az ilyen futó homok talajon kár is volna a lucerna termelését erőltetni, a mikor a baltacimban ilyen helyeken sokkal alkalmasabb takarmány növénnyel rendelkezünk, a mely növényt a silányabb talajok is jól megtermik. Én pl. kifejezett homok talajon a baltacim termelésével úgy egymagában mint füvekkel keverten vetve, igen jó eredményeket értem el.

A baltacim jól fejlődése szempontjából, nem annyira a felső talaj mint az altalaj minősége mérték adó. Természetből mélyen gyökerező növény lévén, mélyen tud a talajba hatolni, s így erőteljes fejlődése biztosítva van. Ezen feltételeit megtakálja a homok talajban, a hol ennél fogva a talaj mesztartalma is kisebb jelentőséggel bír mint a kötött talajon.

A felső talajréteg soványabb volta csak annyiban érdemel figyelmet, hogy a baltacim első időszaki fejlődését, elősegíthetjük műtrágyák segítségével is, ha vető széntás előtt 150 kg. szuperfoszfátot és 50 kg. 40 százalékos káliumtrágyát szórunk ki.

Vetésre hámozott vagy hámozatlan magot használhatunk. A hámozatlanból 80-100 kg.-ot kell kath. holdanként elvetnünk, de homok talajban sem 3 cm.-nél mélyebbre. Hámozott magból az előbbinek fele kell, de ára is kétszeres nagyobb. Én a hámozott és hámozatlan mag kezelésében és fejlődésében semmiféle különbséget nem találtam.

Természetes, hogy a baltacim mint pillangós növény, nitrogén gyűjtő, s így a talajt javítja, tehát a buzának is jó előveteménye, különösen ha a feutebb jelzett mennyiségű műtrágyával látjuk el. Ha jazonban bizonyos mértékben zöldtrágyázás képezi célunkat, akkor helyénvalóbb lesz nyulszapukának a termesztése, sőt ha a trágyázás directe zöldtrágyázás céljából történik, még jobb szősző-bükkönyt, csillagfürtöt, vagy homoki borsót termesztetni. A baltacim inkább csak takarmánynak való növény és csak ott termesztendő, a hol a lucerna nem diszlik kellően.

A Hertobágy hasznosítása ügyében a földmivelési miniszter, leküldötte a pusztából kihasítandó tizenkétezer hold fölosztásának a tervét. E szerint a bérbeadandó terület parcella-csoportjai a következők: egy 1700 holdas, 650 holdas, 570 holdas, 550 holdas, két 500, több 400 és 300 holdas, tizenöt 100 holdas, nyolc 56-25 hold területű terület. Lovass Andor miniszteri tanácsos, a napokban érkezik Debreczenbe, hogy a városnak a parcellák bérbeadásáról megadja a további instrukciókat. A városi tanács még tavasszal ki fogja írni a bérleti felhívást.

A szerkesztésért felelős: a lap tulajdonos.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130. Egy legujabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 125. Koczkázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782.5-8

NYILT-TÉR

Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kittintatva 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény belegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLO cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2-60 Korona 1 L. üvegekben 4-80 K.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

A dupla erejű a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

Van szerencsém az igen tisztelt gazdálkodó urak becses tudomására hozni, hogy a Péterfia-u. 24. sz. házamnál

szűrszabó üzletemet

teljesen megújítottam és kész munkáim s valódi erdélyországi, nagyszebeni a legelső és legjobb Vég-szűr raktárból szállítom és kész munkáim, berendezésem, határozottan vagyok bátor kijelenteni, hogy a legkényesebb, legjobb és legolcsóbb vásárlásnak is megfelelek.

Maradok tisztelettel

Molnár Mihály

szűrszabó.

Az új BERSON gummi-sarok

különböző gummi szálakból készült és be van van a minőség tartósságát bizonyítja, hogy kevesebb mint a más.

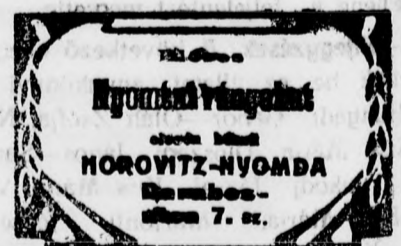
Az új „BERSON” gummisarkoknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője borsarkának, alakjának művészi kivitelében rendkívül elegáns minősége kiválóan tartós és helyekönnyű.

Az új „BERSON” gummisarok megőrzi cipőjének borsarkát az elferdüléstől. Cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenyyártmányoknál célja az, hogy a mintázás világosságával és hasonhangzású elnevezéssel a t. e. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydózsába van csomagolva, amelyen a szó „Borsen” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarkon látható az itt ábrázolt gyári védjegy, amelyre különös figyelem fordítandó.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarkot. Csak saját cipősző vagy cipőkereskedője által erősített cipőszőre és saját érdekében vásároljon vissza minden más gyártmányt. Bersonművek, Budapest, VII.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tölvevények, kertésznövények, hogygyámölcsök stb.

SZŐLŐQLTVÁNYOK

(elsőrendű áru) európai és amerikai szőlőgyökere vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai

szőlőtelepek

Megfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadoboz 50 fil.
Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Révai-u 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sáhgy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszertárakban, Jóna és Jóna Központi drogeriákban

Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában, Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schlothauer Ferenc.**

UK TEAS

UNION TEA COMPANY
TEA COMPANY LONDON
AVILAG LEGJOBBE TEAI!

Főraktár:

CSANAK JÓZSEF cégénél.

„Haszon földbérlet“.

Bihar-megye és Szilágy-megye határán, B.-Margitta városához közel, eddig saját kezelésben állott **1000 magyar holdas birtok 30 hold kitünő faj termő szőlővel** teljesen felszerelve **22,000 kor.-ért**

bérbe adó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a „Budapesti Közvetítő és Kereskedelmi Részvénytársaság“

BUDAPEST, VI Teréz-körut 15. Telefon 101-89.

Egy okos fej

ajánlatja azon vívmányokat, melyeket a háztartásunkban a háztartásunkban megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élelő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillineukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és eréme vanilliasáma szolgál és teljesen pótolja a drága vaníliaesővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-csőnek felel meg. Kímélő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogeriákban. Ványek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kőes hővíz gyógyító is; modern berendezésű gyógyfürdő, kényelmű és iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, két ön hőlyvek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlyg., szénsavas- és villamc: vízfürdők. — A fürdők kitünő eredményre haszná atnak főleg csus. sbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés infányos-árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka, és cserépkereskedése
Wesseléggyi-tér 6. sz. alatt
(Berta-gőzmalom mellett.)
Kartelen kívül, tehát olcsó árak.
Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzze be.

Gyomergörce, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitünőbb háziszer a

HOLLANDI
GYOMORCSEPP
Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:
Mihálovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorbél, rögzített SZEKREKÉDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Apró hirdetések.

H. NINCS PÉNZE és szüksége van vasárnapi, szilveszteri, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Papan és fianel varró. Fűrészes és női felő tők, készítő. Fűrészes vagy tükör, és tükör, a mai naptól fogva mindenki számára lesz eldőlve, hogy melyik a legjobbat érdeke, hogy melyik a legjobbat eszközölni. Hírdetés a Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gesparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanolyan árakban legolcsóbban eszközöltenek.

Házasság.

HÁZVEZETŐNŐT keres nyugdíjas vidéki úriember. Csendes, békés természetű, középkorú, jól főző, tisztaság szerető nő igazi otthonra talál. Ajánlközás: „Csendes otthon” címmel kiadható. (Továbbításához bélyeg csatolandó. Kiadó.)

Levelezés.

ÉRDEKNÉLKÜLI barátságát keresi idősebb nőnek egy középkorú úriember. Levél: „Érdeknélkül” cím alatt és lap kiadóhivatalába küldendő.

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer **menjes minden káros alkafrésztől, a legjobb sikerrel használják a legrosszabb bántalmainál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem alkalmasabb és alkalmasabb a**

Székrekedés legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula taffalommal 30 fillér, egy tegeres 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bármintve.

Óvás! Utánzatok óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pillulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Saut Lipót védjegye a Fülöp Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett eszmajainkon cégünknek rajta két lemie.

Neustein Fülöp gyógyszerésze,

Sz. - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7

Grand HOTEL ESPLANADE Nagy Budapest, SZÁLLÓDA III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szives pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos. Uri és női fodrász a házban.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makuláris köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próba-csomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdőbaj-külöls (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készült a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bermentesen. Tessék levelezni lapot írni Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

PUNGHVARY JÓZSEF
SZOLOTELEPENI GYOMOLCSFA ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsök, vadoncsok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők

stb. kaphatók.

szőlő- és gyümölcsfa-árjegyzék kérésre.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görccsér-harisnyák, egyenestartók, testegyenszeti, gépek-műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben esakis

FISCHER PÉTER ÉS TARSÁ Részv.-Társ. cégénél

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szobákban. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékük, vanatra bérmentve titoktartás mellett azonnal kaphatók.